

El repte electoral de Palma

Les eleccions
municipals a Palma,
amb l'efecte
consegüent de vot
a les autonòmiques,
és, ja mateix,
la preocupació màxima
de tots els partits
a les Illes.
Els comicis,
tan importants
a la capital balear,
presenten per primer
cop cinc opcions
amb possibilitats
d'aconseguir la batllia.

Les properes eleccions municipals a Palma són fonamentals per a tots els partits. A la capital balear hi ha la majoria del cens; per tant, són les eleccions més importants per totes les formacions. Aquestes ho saben, i, a més d'estar ja en plena campanya electoral, disposen les tàctiques més convenients. El fet més destacable d'aquests comicis a Palma, però, és la característica que tenen en comú amb les dels anys 1979 i 1991, fet que dona idea de l'especificitat d'aquesta cita. El 1979 tots els candidats eren nous. No només perquè es tractava de les primeres eleccions municipals després del franquisme, sinó també perquè tots els partits (inclosa l'UCD i AP) apostaven per cares noves, no identificables amb el passat. El PSOE aconseguí la batllia amb la persona de Ramon Aguiló. Al 1983 el candidat socialista va ser el mateix Aguiló, que va tornar a ser elegit batlle. I al 1987, també. Al 1991 Aguiló ja no es presentà i el PSOE va perdre, any en què va guanyar per majoria absoluta el PP, amb Joan Fageda al capdavant. Quatre anys més tard, al 1995, Fageda tornà a ser elegit batlle, i al 1999, per pocs vots, però també aconseguí la majoria absoluta. Aquest any Fageda no es presenta, i el PP aposta per una nova candidata. Aquesta característica, que deixa entreveure un canvi d'època, per la retirada del batlle actual, és el que confereix a les eleccions palmesanes un valor afegit que, com s'ha dit, només havien tingut les eleccions dels anys 1979 i 1991: la incògnita de saber com respondrà l'electorat en unes eleccions en què el batlle sortint no es presenta de nou.

Així doncs, la conjuntura política actual obre, sense cap mena de dubte, un gran ventall de possibilitats.

El PP. Sembla clar que Fageda havia perdut prou pes en el control de la majoria consistorial, perquè, de fet, la persona que realment manejava els fils era (i és) el tinent de batlle i cap de l'agrupació palmesana del PP, José M. Rodríguez, també secretari general del PP balear. No va ser fins a principi d'any, i sobretot durant la primavera, que les desavinences entre Fageda i Rodríguez s'incrementaren molt. Aviat superaren la intimitat consistorial i orgànica, del PP, per ser motiu de comentari constant a la premsa. Un càrrec de la majoria conservadora a Palma va explicar a aquest setmanari que les disputes entre els dos polítics havien deixat els ànims molt tocats, sobretot amb vista a les eleccions.

Així, al juliol, es va fer a la seu del PP a Madrid el pacte tripartit entre les tradicionals famílies més influents dels conservadorisme illenc. Per una banda, les restes del canyellisme, en la persona de la delegada del Govern, Catalina Cirer. Per una altra banda, la poderosa agrupació de Palma, controlada per Rodríguez. I, finalment, l'oficialitat, personalitzada en Jaume Matas. Està clar que tots tres són adversaris dins del seu partit. Malgrat que encara no es coneix com va gestar-se el pacte, és *vox populi* que va ser forçat per Javier Arenas, secretari general del PP estatal. El resultat: Cirer va ser nomenada candidata a batllessa, Rodríguez mantenia el poder a Palma i seguia com a secretari general, i a canvi Matas quedava sense "oposició" interna, amb la idea que, en ser proclamat candidat a president del Govern Balear, tothom treballés per a ell. S'arribà a aquesta entesa per evitar, justament, el que va passar al 1999, que els canyellistes se'n van desentendre, i que l'abstenció pròpia va fer disminuir uns 16.000 vots al PP a Ma-

llorca respecte de les eleccions de l'any 1995. Circumstància que, al capdavall, va ser fonamental per explicar la pèrdua del poder.

D'aquest pacte, el sacrificat va ser sens dubte Joan Fageda. Ell explicà que necessitava un canvi i que, després d'aquests anys com a batlle de Palma, cedia tota la responsabilitat a Catalina Cirer. El problema és que les relacions entre Cirer i Rodríguez tampoc no són gaire bones, i si bé les intencions del "totpoderós amo" del PP de Palma, manifestades en privat, són d'anar a la llista de Palma "en lloc destacat", Cirer no li vol.

Passi el que passi en les lluites internes, Cirer té l'objectiu de reeditar la majoria actual, de 15 regidors (de 29), és a dir, la majoria absoluta. Sap que no li serà fàcil, si bé entre els alts càrrecs i les bases del PP és considerada una excel·lent candidata que els durà la victòria. Per assolir-la, Cirer ha creat un grup de col·laboradors que li preparen actes contínuament, si bé no fa declaracions públiques com a candidata, entre altres coses perquè formalment encara és la delegada del Govern.

L'estratègia, però, és marcada per tàctiques successives: primer, actes populars a totes les barriades -festes, mercats, concentracions religioses...-, després, a partir del gener, molta propaganda, al mateix temps de constants declaracions per fer quallar el missatge entre els ciutadans segons el qual a Palma només hi pot haver dos batlles: o ella o un "comunista", en referència a Eberhard Grosske, tal com darrerament ja ha expressat en algun acte.

Els aspirants a l'alcaldia de Palma encaren uns comicis molt renyits. D'esquerra a dreta, i de dalt a baix, Pere Muñoz (PSM), Catalina Cirer (PP), Antoni Roig (PSIB), Eberhard Grosske (EU), Ferran Trujillo (UM) i Antoni Esteva (Els Verds). Segons els pactes, qualsevol podria ser batlle.

JOAN CELIÀ / PERE BOTA / PSIB

EI PSIB. Els socialistes presenten Antoni Roig, que ja va ser candidat al 1999. Malgrat que la nova cúpula del PSIB no volia que Roig repetís, per la qual cosa intentà que assumís la candidatura alguna cara nova -per a la qual s'especulà amb els noms de Joan Mesquida (conseller d'Hisenda i Pressupostos), i d'Aina

Salom (consellera de Sanitat), entre altres-, Roig, decidit a presentar-se de nou, ha acabat sent el candidat a la llista. Segons han explicat a aquest setmanari fonts de la direcció dels socialistes, s'arribà a un punt que o bé la cúpula presentava batalla, o bé s'optava per donar suport a Roig. "I el que no volíem era mun-

quartes jornades llibertàries

somiar ens permet seguir vivint
lluitar ens ajuda a viure amb dignitat

del 2 al 13 desembre 2002

CGT-Federació Local
Avda. del Cid, 154
Tel.: 96 383 44 40

CGT federació local valència

tar un numeret intern quan falta un any per a les eleccions." Així, el juny passat, sense oposició, Roig va ser investit candidat a batlle pel PSIB. Amb la seva mà dreta –el regidor Ramon Torres– i la pau interna amb la direcció, al setembre sortí amb força; per tota la ciutat es clamava "pel canvi" per boca del PSIB, i, des d'aleshores, Roig no para: actes a totes les barriades, sintonia amb la direcció, moltes enquestes (demoscòpiques i de les anomenades "de qualitat"), reunions amb persones per cuidar el missatge electoral, difusió per Internet (a la pàgina web hi ha fins i tot un rellotge que marca el temps que "queda pel canvi" en dies, hores, minuts i segons) i, segons els entorns del candidat, fe absoluta que la victòria serà una realitat. El PSIB, que ara té de 8 regidors, té com a objectiu aconseguir-ne 10 o 11, fet que creuen del tot probable. Si tenim en compte que aquests resultats es poden combinar amb els d'EU–Els Verds, PSM i, potser, UM, sembla que hi ha moltes possibilitats de tornar a fer el Pacte de Progrés, el qual faria, de Roig, batlle de Palma.

A banda de les pròpies forces, sembla que totes les enquestes detecten un creixement del vot socialista en capes urbanes a favor de José Luis Rodríguez Zapatero (el qual, per cert, passarà una setmana a Mallorca aquest desembre, on farà un acte a Palma), fet que, segons el PSIB, disminuirà l'abstenció d'esquerra, que tant els perjudica des del 1991 a Palma. Per tant, per a ells, els 10 o 11 regidors són ben a l'abast.

EI PSM. Els nacionalistes visqueren una certa sacsejada la passada primavera, després que Sebastià Serra, candidat a Palma els anys 1991, 1995 i 1999, es retiràs el desembre anterior. El candidat que l'havia de substituir com a cap de llista era el número 2 al 1999, el regidor Gabriel Barceló, que comptava amb el suport de la direcció. Però al maig Pere Muñoz, director general de Cultura del Govern, anuncià que optava a ser el candidat. Després d'unes setmanes d'incertesa, que acabaren amb les votacions de la comissió electoral, Muñoz s'imposà contra el candidat de la direcció, i va ser ratificat per l'assemblea de Palma al mes de juny, ja amb el plàcet de la cúpula.

El PSM parteix de ser la tercera força palmesana, amb tres regidors. L'objectiu d'aquest partit és consolidar aquesta posició, i, si és possible, augmentar almenys un escó. L'estratègia marcada aspira que, dins dels múltiples pactes de progrés –insulars, balear i municipals– el vot a Palma del PSM esdevingui fonamental. Fins i tot, que Muñoz, depenent d'aquests equilibris, en sigui el batlle, o, almenys, que el partit obtengui importants quotes de poder en la futura majoria municipal de Palma, alternativa al PP.

Per aconseguir que l'estratègia assoleixi els objectius, la tàctica de Muñoz és, fins ara, un desplegament de feina contínua a totes les barriades. Així, ha mantingut cites en casos particulars d'escriptors, o de gent més anònima, per copsar més intensament les necessitats socials. Combinat amb propaganda i amb propostes contínues per al futur de la ciutat, esperen assolir l'objectiu marcat.

EU – Els Verds. Aquests dos partits es presentaren junts a les eleccions de Palma del 1999. Per tant, el primer fet que caldrà tenir en compte serà si repeteixen la coalició, la qual cosa dependrà dels pactes generals autonòmics als quals puguin arribar.

El que és segur és que Eberhard Grosske serà el candidat d'EU, es faci o no la coalició entre tots dos partits, perquè així s'ha decidit. Grosske renuncià l'octubre passat a la Conselleria de Treball per dedicar-se gairebé –perquè es manté malgrat tot com a diputat– en exclusiva a la candidatura de Palma. La tàctica adoptada és obrir al màxim la candidatura, per la qual cosa ha contactat amb molts sectors de la ciutadania. Organitzacions de barriades, d'esplai, de veïnats, pacifistes, feministes, etc. És a dir, tot el que engloba l'anomenada esquerra alternativa. EU intenta que aquests pols, habitualment dispersos, convergeixin en favor de la candidatura de Grosske. Per això mateix, al desembre de l'any passat es creà l'Alternativa Ciutadana, una estructura independent formada per uns dos centenars de progressistes, alguns dels quals prou coneguts en la militància esquerrana històrica, que els darrers dos mesos ha tornat aparèixer públicament. La idea que anima aquesta Alternativa és triple:

pressionar perquè la candidatura EU–Els Verds es reediti; treballar per cristalitzar tot el moviment d'esquerra alternatiu a Palma i que així no es perdin vots progressistes cap a l'abstenció, i donar suport, amb candidats propis inclosos, a la llista encapçalada per Eberhard Grosske. L'objectiu electoral és passar dels dos regidors actuals a, com a mínim, tres. Així, segons la relació entre els resultats de PSIB, PSM i ells mateixos, confien a ser la segona força de l'esquerra. Si així fos, no és descartable que demanessin, fruit dels equilibris dels hipotètics pactes de progrés, la batllia per a Grosske.

Si no hi ha candidatura EU–Els Verds, aleshores aquest vector es complica de manera considerable. D'entrada, l'ecologista Antoni Esteve, en lloc de ser el número 2 de Grosske, serà el número 1 d'Els Verds. En cas que anassin per separat, tot és una gran incògnita. Pel que respecta a Els Verds, des del sector que no vol anar amb EU s'ha explicat a aquest setmanari que estan segurs d'aconseguir, almenys, un regidor. Pensen que el seu electorat és proper al 5% dels vots i que amb la tasca feta al Pacte de Progrés obtendran representació. Ara bé, també Els Verds aposten per una majoria alternativa a Cirer.

UM. Aquest partit té un regidor, Ferran Trujillo, que repetirà candidatura. Aquesta setmana s'investirà formalment com a candidat a les eleccions. Segons explicà Trujillo, tot i que les enquestes els auguren la incertesa fins al darrer moment –perquè la intenció de vot d'UM es troba entorn del 5%–, ells estan segurs no només que revalidaran el regidor, sinó que també n'augmentaran el nombre: "Estam més a prop del tercer escó que no de quedar fora." La tàctica electoral és un constant contacte amb comerciants, associacions i grups socials. Asseguren que donaran una gran sorpresa, perquè l'increment de militància a Palma "és espectacular". L'estratègia marcada és aparèixer com la força moderadora de la dreta i l'esquerra. L'objectiu: que els seus regidors siguin imprescindibles per a qualsevol majoria, en sintonia amb la mateixa aspiració a Mallorca i Balears. Sense renunciar a res, inclosa la batllia.